

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет *філології та журналістики*

Кафедра *лінгводидактики та іноземних мов*



***ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ
ДИПЛОМАТИЧНОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ
ТА МІЖНАРОДНИХ ДОКУМЕНТІВ
СИЛАБУС***

2019–2020 навчальний рік

Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри лінгводидактики та іноземних мов.

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри  (С. І. Шандрюк)

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов О.М. Габелко

1. Електронна адреса: lana_gabelko@i.ua

2. Опис навчальної дисципліни: Теорія та практика перекладу дипломатичної кореспонденції та міжнародних документів

Спеціальність:	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітньо-професійна програма:	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Форма навчання:	Денна
Курс:	I
Семестр:	II

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Нормативна
Блоків (модулів) – 1	
Загальна кількість годин – 90	
Тижневих годин для денної форми навчання:	
Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	6 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	50 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	
Вид підсумкового контролю:	залік
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Теорія і практика перекладу, ділова

	англійська мова, англійська мова (за професійним спрямуванням), академічна англійська мова, країнознавство, основи дипломатії, дипломатичний протокол та етикет, міжнародне право тощо
--	---

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу дипломатичної кореспонденції та міжнародних документів» є навчити студентів основ перекладу текстів міжнародних документів та дипломатичної кореспонденції як різновиду офіційно-ділового стилю англійської мови.

Завдання:

- розвиток теоретичних знань з перекладу в його нормативному й теоретичному аспектах;
- виробка вмінь практичного застосування перекладацьких прийомів в умовах усного послідовного, а також письмового перекладів з англійської мови та на англійську мову.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні положення теорії перекладу, способи та засоби перекладу;
- спеціальну лексику, термінологію, ідіоматику та кліше, що використовуються в оригінальних матеріалах ООН та інших міжнародних організаціях, а також у міжнародних договорах;
- певні граматичні структури, що характерні для англійського офіційно-ділового стилю;
- символи і скорочення, умовні позначення, що використовуються у системі ООН;
- особливості, структуру й сферу використання кожного типу документу;

вміти:

- використовувати на практиці перекладацькі прийоми за умови усного послідовного перекладу;
- перекладати з англійської на українську і української на англійську мову, практикуючи двобічний переклад;
- укладати й перекладати міжнародні документи;
- характеризувати різні типи міжнародних документів і кореспонденції;
- вести дипломатичне листування, використовуючи фонові культурологічні та країнознавчі знання.

Сформовані компетентності:

1. Загальні компетенції

- **ЗК-4** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ЗК-5** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.

2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- **СК-13** Володіння іноземними мовами на професійному рівні, виконання усного та письмового перекладу текстів з фахової тематики міжнародних відносин.

Програмні результати навчання відповідні компонентам освітньої програми:

- **РН11** Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.
- **РН17** Виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.

• 4. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Назви тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Теорія та практика перекладу						
Тема 1. <i>Завдання лінгвістичної теорії перекладу. Загальна й часткові теорії перекладу. Види перекладу.</i>	7	2				5
Тема 2. <i>Адекватність і точність перекладу. Дослівний та буквальный переклад. Типи відповідників при перекладі. Закономірності пропусків і включень при перекладі.</i>	7		2			5
Тема 3. <i>Слово й речення. Залежність перекладу слова від контексту. Види значення слова. Вибір слова із синонімічного ряду при перекладі.</i>	7		2			5
Тема 4. <i>Переклад інтернаціоналізмів. Переклад слів, що означають специфічні реалії.</i>	4		2			2
Тема 5. <i>Передавання метафори і метонімії при перекладі.</i>	2					2
Тема 6. <i>Переклад науково-технічних текстів.</i>	5					5
Тема 7. <i>Передача власних імен і географічних назв при перекладі. Контекстуальні заміни при перекладі.</i>	5					5
Тема 8. <i>Особливості перекладу вільних словосполучень. Переклад атрибутивних сполучень. Переклад фразеологічних одиниць.</i>	5					5
Тема 9. <i>Порядок слів і структура речень при перекладі. Членування та об'єднання речень при перекладі. Граматичні порівняння в процесі перекладу.</i>	5					5
Тема 10. <i>Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові. Переклад пасивних конструкцій. Переклад синтаксичних комплексів (інфінітивних, дісприкметникових, герундіальних). Переклад абсолютних конструкцій.</i>	5					5
Тема 11. <i>Звичайна ввічливість і політична коректність при перекладі. Специфіка перекладу офіційних документів. Порівняльний аспект художньої і наукової літератури.</i>	4					4

Тема 12. <i>Порівняльний аспект художньої і наукової літератури.</i>	2				2
Усього годин орієнтовно:	58	2	6		50

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Адекватність і точність перекладу. Дослівний та буквальний переклад. Типи відповідників при перекладі. Закономірності пропусків і включень при перекладі.</i>	2
2.	<i>Слово й речення. Залежність перекладу слова від контексту. Види значення слова. Вибір слова із синонімічного ряду при перекладі.</i>	2
3.	<i>Переклад інтернаціоналізмів. Переклад слів, що означають специфічні реалії.</i>	2
РАЗОМ орієнтовно:		6 год.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Завдання лінгвістичної теорії перекладу. Загальна й часткові теорії перекладу. Види перекладу.</i>	5
2.	<i>Адекватність і точність перекладу. Дослівний та буквальний переклад. Типи відповідників при перекладі. Закономірності пропусків і включень при перекладі.</i>	5
3.	<i>Слово й речення. Залежність перекладу слова від контексту. Види значення слова. Вибір слова із синонімічного ряду при перекладі.</i>	5
4.	<i>Переклад інтернаціоналізмів. Переклад слів, що означають специфічні реалії.</i>	2
5.	<i>Передавання метафори і метонімії при перекладі.</i>	2
6.	<i>Переклад науково-технічних текстів.</i>	5
7.	<i>Передача власних імен і географічних назв при перекладі. Контекстуальні заміни при перекладі.</i>	5
8.	<i>Особливості перекладу вільних словосполучень. Переклад атрибутивних сполучень. Переклад фразеологічних одиниць.</i>	5
9.	<i>Порядок слів і структура речень при перекладі. Членування та об'єднання речень при перекладі. Граматичні порівняння в процесі перекладу.</i>	5
10.	<i>Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові. Переклад пасивних конструкцій. Переклад синтаксичних комплексів (інфінітивних, дієприкметникових, герундіальних). Переклад абсолютних конструкцій.</i>	5
11.	<i>Звичайна ввічливість і політична коректність при перекладі. Специфіка перекладу офіційних документів..</i>	4
12	<i>Порівняльний аспект художньої і наукової літератури</i>	2
РАЗОМ орієнтовно:		50 год.

7. Література для вивчення дисципліни:

Змістовий модуль 1
Теорія та практика перекладу

Базова

1. Борисенко І. І., Євтушенко Л. І., Дайнеко В. В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції : Навчальний посібник. 2-е видання, із змінами та доповненнями. К.: Логос, 1999.
2. Бреус Е.В. Основы теории и практики перевода с русского на английский: Учебное пособие. 2-е изд., испр. и доп. М.: Изд-во УРЛО, 2000.
3. Виноградов С. Введение в переводоведение. М.: ИОСОРАО, 2001.
4. Казакова Т.А. Практические основы перевода. СПб.: «Издательство Союз», 2001.
5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004.
6. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003.
7. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. Курс лекций. М.: ЭТС, 1999.
8. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Юніверс, 2003.
9. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003.
10. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та ін. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Система державного управління США: Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006.

Допоміжна

11. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. Уч. пос. по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. С-Пб.: «Союз», 2001.
12. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Міжнародні організації. Читанка. Теми для розвитку мовлення та підготовки до тестів, міжнародних іспитів. Навчальний посібник (англійською та українською мовами). Англійські країни та Україна, Книга 2. Вінниця: Нова книга, 2004.
13. Белякова Е.И. Translating from English: Переводим с английского / Материалы для семинарских и практических занятий по теории и практике перевода. СПб.: КАРО, 2003.
14. Гетьман Ж.А., Федоренко О.О. Неособові форми англійського дієслова і способи їх перекладу на українську мову (на матеріалі текстів з питань економіки): Методичні вказівки. Запоріжжя: ЗДУ. 2003.
15. Гутнер М.Д. Пособие по переводу с английского языка на русский общественно-политических текстов. М.: Высшая школа, 1982.
16. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вид-во при Львівському університеті, 1983.
17. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). М. : Высшая школа 1990.
18. Левицкий, Ю.А. Справочник по переводу английских текстов. Пермь: ПГПУ, 1999.
19. Марчук Ю.Н. Проблемы машинного перевода. М.: Наука, 1983.
20. Миньяр-Белоручев Р.К. Как стать переводчиком? / Отв. ред. М.Я. Блох. Москва: «Готика», 1999.
21. Ревзин И.И., Розенцвейг В.Ю. Основы общего и машинного перевода. М.: Высшая школа, 2004.
22. Чернов Г.В. Основы синхронного перевода. М.: Наука, 2007.
23. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Загальні принципи: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова Книга, 2005
24. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та ін. Переклад англійської юридичної літератури: навч. посібник. Вінниця: Поділля, 2002.
25. Шевченко А.И. Учебное пособие по практике перевода общественно- политических текстов. Запорожье: ЗГУ, 1999.
26. Шевченко А.И. Практический курс перевода общественно-политических и экономических текстов: Учебное пособие для студентов старших курсов факультета иностранных языков. Запорожье: ЗГУ, 1999.
27. Gentzler E. Contemporary Translation Theories. London and New York: Routledge, 1993.
28. Sandra E. Lamb. How to write it. A complete guide to everything you will ever write. – Ten Speed Press, 1998.

29. Geffner C., Andrea B. Business English: a complete guide to developing an effective business writing style. 3rd ed. Barron's Publishing Company, 1998.
30. Paul Wilkinson International relations. A very short introduction. Oxford University Press Inc., New York, 2007.
31. Басс Э.М. Научная и деловая корреспонденция. Английский язык / Отв. ред. Н.И. Гуро. М.: Наука, 1991.
32. Прус С. І., Клименко О.Л. Практика перекладу: навчальний посібник для студентів спеціальності "Переклад" (англійська мова). Запоріжжя: ЗНУ, 2007.
33. Слепович В. С. Курс перевода (английский-русский язык). Translation Course: учебное пособие. Мн.: Тетра-Системс, 2002.
34. Циммерман М., Веденева К. Словарь переводчика. Русско-английский научно-технический. М.: Книга, 1989.
35. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы аспекты: содержание // Теория перевода: Статус, проблемы аспекты. М., 1988.

Інформаційні ресурси

- www.diplomacy.edu.
- www.fco.gov.uk
- www.mfa.gov.ua
- www.state.gov.
- www.negotiations.com
- www.how-to-negotiate.com
- www.midtools.com
- www.trimitra.com
- www.globalnegotiation.com
- <http://www.bbc.co.uk/news/>
- <http://www.economist.com/>
- <http://www.guardian.co.uk/>

8. Політика виставлення балів. Вимоги викладача:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю, що здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; доповнення; запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; аналіз навчальних або наукових текстів; систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань. Максимальний бал за виступ на практичному занятті – **5 балів**.

Студент, який не з'явився на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми змістового модуля на **практичному занятті – 5 балів**:

- **5-4 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.
- **2,5-3 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
- **1,5-2 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
- **0,5-1 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 84 балів студент може отримати за виконані завдання **самостійної роботи**. На самостійну роботу виділено 12 тем, відповідно з кожної теми студент може отримати 7 балів максимально. При оцінюванні враховується якість і повнота виконання завдання.

За плідну роботу на лекції студент може отримати **1 б.**

9. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «Теорія та практика перекладу дипломатичної кореспонденції та міжнародних документів» передбачена така форма семестрового контролю, як **залік**, який проводиться наприкінці семестру.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку студента. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості

Розподіл балів, які отримують студенти

Дисципліна «Теорія та практика перекладу дипломатичної кореспонденції та міжнародних документів»

Поточне тестування та самостійної робота												Сума
Змістовий модуль 1												Підсумкова семестрова
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	
8	12	12	12	7	7	7	7	7	7	7	7	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

			складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни